
IKBY, IRAK'TAKİ HÜKÜMET KURMA TARTIŞMALARI GÖLGESİNDE SEÇİME GİDİYOR

26.09.2018

Timeturk (26 Eylül 2018)

Irak'ta 12 Mayıs'ta yapılan genel seçimlerin üzerinden dört ayı aşkın bir süre geçmesine rağmen hala hükümet kurulamazken, Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) bu pazar milletvekili seçimlerine gidiyor.

Pazar günü yapılacak milletvekili genel seçimleri, yaklaşık 3 milyon 88 bin kayıtlı seçmenin bulunduğu IKBY'de geçen yıl gerçekleştirilen gayri meşru referandumun ardından yapılacak ilk seçim olması hasebiyle büyük önem taşıyor.

Irak'ta mayıs ayında yapılan genel seçimlerin IKBY seçimlerine katılacak partiler için bir nevi kendini deneme süreci olduğu ve Kürt siyasi partilerin aldıkları oy oranlarında dramatik değişiklikler beklenmediği öngörülmüyor.

Yaklaşık beş ay sonra halkın yeniden sandık başına gideceği IKBY'de, muhalefet partileri arasında devam eden iç çekişmeler nedeniyle büyük bir sürpriz beklenmiyor. Mevcut koşullarda iktidar ortaklarının oylarını koruyacağı tahmin ediliyor.

- Temel aktörler değişmez

AA muhabirine konuşan uzmanlar IKBY seçimlerinin Irak'ta hükümet arayışlarının devam ettiği bir süreçte yapılacak olmasının sonuçlar üzerinde ciddi yansımaları olacağını belirtiyor.

Salahaddin Üniversitesi Hukuk ve Siyasal Bilgiler Fakültesi Siyaset Uzmanı Dr. Muvaffak Adil Ömer, IKBY seçimlerinin yerel düzeyde olmasına rağmen uluslararası boyutunun da olduğunu ifade etti.

Irak seçimlerinin IKBY seçimi üzerindeki etkisinin yadsınamaz olduğunu kaydeden Ömer, "Genel olarak dengeler değişmez. Seçimlere katılan partilerin oy oranlarında birkaç puan yükseliş veya düşüş görülebilir ancak temel anlamda bir değişiklik öngörmüyorum. Kürt siyasi partiler Irak seçiminde aldıklarına benzer bir oy oranı alacaklardır. Temel aktörlerin değişeceğini sanmıyorum." dedi.

- Seçim Irak'ın toprak bütünlüğü bakımından önemli

Ömer, IKBY'de geçen yıl yapılan gayri meşru referandumun birtakım sorunların oluşmasına yol açtığını belirterek, "IKBY uluslararası arenadaki güvenini yeniden kazanmak için, Irak'ın toprak bütünlüğü çerçevesinde, böyle bir seçime gidiyor. Bu seçim aynı zamanda Irak'ın toprak bütünlüğüne saygı göstermek açısından da önemli." ifadelerini kullandı.

Muhalefet partilerinin iç çekişmelerle boğuştuğunu kaydeden Ömer, şunları söyledi:

"Irak'ta yapılan genel seçimlerin sonucuna baktığımızda artık halkın muhalefete de fazla güvenmediğini görüyoruz. İktidardaki partiler, özellikle Kürdistan Demokrat Partisi (KDP) ile Kürdistan Yurtseverler Birliği (KYB), bu seçimde en fazla oyu almayı hedefliyor. Bu seçim aynı zamanda bir güven tazeleme meselesi."

Ömer, siyasi partilerin içinde bulunduğu sorunlar ve muhalefetteki dağınıklık nedeniyle KDP oylarının artabileceği öngörüsünde bulundu.

- Sorunların çözümü için son söz Bağdat'ta

IKBY'nin karşı karşıya bulunduğu ekonomik bunalım ve maaş kesintileri gibi sorunların ancak Irak merkezi hükümetiyle müzakere edilerek çözüme kavuşturulabileceğini vurgulayan Ömer, şöyle devam etti:

"IKBY seçimleri söz konusu sorunların çözümü noktasında önemli ancak bundan daha önemlisi Irak Başbakanı'nın kim olacağı. Irak'ta kurulacak yeni hükümet kimlerden oluşacak ve nasıl bir tablo çizilecek? Bu gibi noktalar önemli. Çünkü bu konularda karar merci Bağdat yönetimi. Yani sorunların çözümü konusunda son söz onlarda (Bağdat'ta)."

- IKBY'deki dengeler değişmez

Yapılacak seçimlerin ardından kurulacak yeni hükümette değişik bir tablonun ortaya çıkmayacağını dile getiren Iraklı akademisyen, şunları kaydetti:

"Ancak değişim şurada olabilir. Özellikle KDP'li yetkililerin yaptıkları son açıklamalara bakıldığında Bağdat ile işbirliği vurgusu ön plana çıkıyor. Eğer KDP'li yetkililer bu sözü yerine getirirlerse bütçe ve ekonomik sorun gibi krizler tamamen çözümlene de iyiye doğru bir gidişat olacağını düşünüyorum."

- Bu seçimin diğerlerinden farkı

Öte yandan Siyaset Bilimi Uzmanı Doç. Dr. Sabah Suphi ise IKBY seçimlerinin geçen sene gerçekleştirilen gayri meşru referandum sonrası bölgede yapılacak ilk genel seçim olması hasebiyle ayrı bir önem taşıdığını ifade etti.

Pazar günü yapılacak seçimi diğerlerinden farklı kılan iki önemli nokta bulunduğunu vurgulayan Suphi, "Birincisi, referandumun yapılmış olması. Bu, birtakım sorunları da beraberinde getirdi. İkincisi ise henüz Irak hükümetinin kurulamamış olması. Dolayısıyla geçmişteki seçimlerde yaşanmayan farklı bir atmosfer söz konusu. Önceki seçimlerde Irak ile IKBY seçimleri arasında uzun sayılabilecek bir zaman vardı." diye konuştu.

Suphi, Irak'ta Mayıs ayında yapılan genel seçimlerin IKBY seçimleri üzerindeki etkisine ilişkin şunları söyledi:

"Irak'taki seçimin IKBY seçimine etkisi tabii ki oldu. Bu etki ilk olarak IKBY seçimlerinde teknik değişiklik olarak kendini gösterdi. Mesela IKBY seçimlerinde elektronik sistem kullanılmayacak. Oy pusulaları elle sayılacak. Ayrıca IKBY'deki Bağımsız Yüksek Seçim ve Referandum Komisyonu seçmen listelerinde yaptıkları düzenlemelerle hayatını kaybedenlere ait veya mükerrer yazılan isimleri söz konusu listelerden çıkararak birtakım güncellemede bulundu. Komisyon ayrıca Irak

genel seçimlerinde yaşanan olumsuzlukların bölgede tekrarlanmaması için bazı adımlar attı."

- Muhalefet partileri ortaya yeni fikirler koymadı

Seçimde herhangi bir sürprizin beklenmediğini söyleyen Suphi, siyasi partilerin adaylarını belirlerken aşiret, bölge, yetenek, akademik yön gibi faktörleri dikkate aldığını ve bunun seçmen üzerinde etkili olacağını belirtti.

Suphi, günlük siyasi olayların toplum yaşantısının bir parçası haline geldiğini ifade ederek, "KDP ve KYB, 1992'den bu yana aynı ruh ile siyasi hayatı kontrol etti ve bu şekilde de devam edeceği görülüyor. Bu, toplumun hayatına da yansımış durumda. Goran (Değişim) Hareketi ve Yeni Nesil Hareketi gibi yeni çıkan oluşumların etkisi giderek azalıyor. Mesela Goran Hareketi 4 yıl önce daha güçlüydü. Goran Hareketi; lideri Noşirvan Mustafa'yı geçen yıl kaybetmesi, yeni bir fikir üretememesi ve hükümette yer alması gibi nedenlerden dolayı diğer partilerle hiçbir farkı olmadığını gösterdi ve cazibesini yitirdi." görüşünü dile getirdi.

KDP'nin özellikle Erbil'de oylarını artıracığını ileri süren Suphi, muhalefetin başını çeken Goran Hareketi'nin boğuştuğu sorunlar ve KYB içinde yaşanan bölünmelerin KDP'ye yaradığını söyledi.

- Katılım Irak seçimlerine oranla daha yüksek olabilir

IKBY seçimlerine katılımın Irak genel seçimlerine oranla daha yüksek olacağını savunan Suphi, sözlerini şöyle tamamladı:

"Bunun en önemli sebebi Erbil'deki meclisin Bağdat meclisine göre daha ulusal ve yerli olması. Öte yandan Irak merkezi yönetimi kontrolünde değil. Birçok ülke Irak'taki siyasi süreçte söz sahibi ancak IKBY'deki siyasi saha Irak'a göre kısmen daha bağımsız. Bu yüzden katılım oranı makul seviyede olacak."

<https://www.timeturk.com/eskisehirspor-genc-futbolcularina-guveniyor/haber-965235>

Kaynak/Source: